

Przystanek historia

<https://przystanekhistoria.pl/pa2/teksty/105922,Kobiety-w-Marynarce-Wojennej-Pomocnicza-Morska-Sluzba-Kobiet-1943-1947.html>

Nauka języka angielskiego dla nowo przybyłych ochotniczek uwolnionych z niemieckich obozów w jednym z ośrodków szkoleniowych Pomocniczej Morskiej Służby Kobiet koło Londynu, kwiecień-maj 1945 r. Odbitka rozpowszechniana przez komórki propagandy Rządu RP na uchodźstwie, pochodząca z kolekcji Teresy Mellerowicz-Gelli (fot. z zasobu AIPN)

ARTYKUŁ

Kobiety w Marynarce Wojennej - Pomocnicza Morska Służba Kobiet (1943-1947)

OKRES HISTORYCZNY

(1939-1945) II wojna światowa (1945-1948) Pierwsze lata Polski Ludowej

Autor: ANNA MARCINKIEWICZ-KACZMARCZYK

29.02.2024

Podczas II wojny światowej kobiety służyły w strukturach Polskich Sił Zbrojnych

na Zachodzie nie tylko w armii lądowej, ale także w marynarce wojennej.

Podstawą do utworzenia Pomocniczej Morskiej Służby Kobiet był „Tymczasowy Ramowy Rozkaz Organizacyjny o Pomocniczej Służbie Wojskowej Kobiet” wydany przez Naczelnego Wodza 27 stycznia 1943 r.

Spotkanie dwóch kobiet-oficerów Pomocniczej Morskiej Służby Kobiet z nowo przybyłymi ochotniczkami uwolnionymi z niemieckich obozów w jednym z ośrodków szkoleniowych koło Londynu, kwiecień-maj 1945 r. Odbitka rozpowszechniana przez komórki propagandy Rządu RP na uchodźstwie, pochodząca z kolekcji Teresy Mellerowicz-Gelli (fot. z zasobu AIPN)

Służba pomocnicza

Na początku PMSK podlegała Komendzie Głównej Pomocniczej Wojskowej Służby Kobiet, ale potem, od 11 lipca 1944 r., podporządkowano ją Kierownictwu Marynarki Wojennej. Dopiero w styczniu 1945 r. szef KMW wydał zarządzenie w sprawie powołania i organizacji PMSK, w którym określił jej zadania, umundurowanie, zakres kompetencji komendantki i Komendy PMSK, kwestie organizacyjne, ewidencyjne i personalne, zasady

awansowania, przepisy dyscyplinarne, finansowe i gospodarcze.

Na czele Komendy PMSK wchodzącej w skład KMW stanęła komendantka – insp. (kmdr por.) Ewa Miszewska. Oprócz niej w Komendzie PMSK pracowały insp. Maria Pachocińska i insp. Halina Wójcik.

Ochotniczka Pomocniczej Morskiej Służby Kobiet salutuje przed wejściem do jednego z obozów szkoleniowych pod Londynem, kwiecień-maj 1945 r. Odbitka rozpowszechniana przez komórki propagandy Rządu RP na uchodźstwie, pochodząca z kolekcji Teresy Mellerowicz-Gelli (fot. z zasobu AIPN)

Kobiety wkład w wysiłek wojenny

Ochotniczki służące w PMSK, tak samo jak ich koleżanki z armii lądowej, nie brały bezpośredniego udziału w walce frontowej. Ich głównym zadaniem było zastąpienie mężczyzn na stanowiskach naziemnych. Najczęściej były zatrudniane w kancelariach, sztabach i innych instytucjach KMW jako referentki, sekretarki, maszynistki, a także na stołówkach, w kantynach, w kuchniach i kasynach jako magazynierki, oficerowie prowiantowi i kucharki oraz w warsztatach krawieckich.

Służba ochotniczek w marynarce wojennej nie zdążyła się bardziej rozwinąć ze względu na fakt, że została zorganizowana w ostatnim roku wojny, a zlikwidowano ją w 1947 r., a więc funkcjonowała bardzo krótko. Różne są opinie badaczy dotyczące liczby ochotniczek PMSK w okresie jego szczytowego rozwoju. Jedni uważają, że było ich 250, inni, że 193, a jeszcze inni – 189.

Nauka języka angielskiego dla nowo przybyłych ochotniczek uwolnionych z niemieckich obozów w jednym z ośrodków szkoleniowych Pomocniczej Morskiej Służby Kobiet koło Londynu, kwiecień-maj 1945 r. Odbitka rozpowszechniana przez komórki propagandy Rządu RP na uchodźstwie, pochodząca z kolekcji Teresy Mellerowicz-Gelli (fot. z zasobu AIPN)

* * *

Przechowywane w zasobie Archiwum IPN w Warszawie zdjęcia ochotniczek z Pomocniczej Morskiej Służby Kobiet pochodzą z kolekcji fotografii przekazanej do Instytutu przez p. Teresę Mellerowicz-Gellę. Odbitki te rozpowszechniane były przez komórki propagandy Rządu RP na uchodźstwie.

Więcej interesujących materiałów na profilu **Archiwum IPN**

COFNIJ SIĘ